



## САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ховд сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

**Аудитын код:** УВА-2022/166/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: <a href="http://www.audit.mn">www.audit.mn</a> Улаангом хот 2022 он</p>	<p>Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар, Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Т.Намжил Утас: 70453721, Цахим хаяг: NamjilT@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

## Агуулга

---

1. Аудитын санал дүгнэлт.....	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....	2
3. Аудитын тайлан .....	3
3.1 Ерөнхий зүйл .....	14
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал .....	14
3.4 Материаллаг байдал.....	15
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	15
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	15
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг .....	17
3.8 Аудитын гол асуудал.....	17
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....	17
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....	18
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	18
4. Аудитын илрүүлэлт.....	18
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл .....	19



**УВС АЙМАГ ДАХЬ  
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,  
Ө.Бадрахын гудамж  
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,  
E-mail: uvs@audit.gov.mn

ХОВД СУМЫН ЭРҮҮЛ  
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА  
А.НАЗГУЛ ТАНАА

дэдд. о.д. 25 № МУВА - 2022/166/НА - СТА - ТИЗ  
танай \_\_\_\_\_-ны № \_\_\_\_\_-т

**Зөрчилгүй дүгнэлт**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ховд сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Ховд сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

**Дүгнэлтийн үндэслэл**

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

**Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

**Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ



0200200769

**Товчилсон үгийн жагсаалт**

АДБОУС

Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

## 2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

### 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
<b>1</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>19,932,493.20</b>	<b>84,209,771.87</b>
<b>34</b>	<b>УРЬДЧИЛГАА</b>		
34600	Урьдчилж гарсан зардал		
	Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө		2,641,804.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө		2,641,804.00
3121	Төгрөг		2,641,804.00
31211	Төрийн сангийн харилцах		1,421,804.00
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах		1220,000.00
33	Авлага	13,360,427.00	43,334,446.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		42,975,200.00
335	Бусад авлага	1,336,427.00	359,246.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,336,427.00	359,246.00
<b>35</b>	<b>БАРАА МАТЕРИАЛ</b>	<b>18,596,066.20</b>	<b>38,233,521.87</b>
<b>35100</b>	<b>Түүхий эд материал</b>	<b>7,602,046.00</b>	<b>24,044,187.67</b>
35110	Тусгай зориулалттай материал		
35130	Эм боох материал	7,602,046.00	24,044,187.67
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл		
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн		
<b>35400</b>	<b>Хангамжийн материал</b>	<b>10,994,020.20</b>	<b>14,189,334.20</b>
35410	Бичиг хэргийн материал		11,250.00
35420	Аж ахуйн материал	10,698,960.00	13,421,540.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	220,000.00	
35440	Түлш, шатах тослох материал	10.20	698,510.20
35450	Барилгын засварын материал		
35460	Хүнсний материал	75,050.00	58,034.00
35470	Бусад хангамжийн материал		
35500	Биологийн хөрөнгө		
35600	Мал амьтад		
<b>2</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>693,022,513.42</b>	<b>739,401,214.25</b>
<b>39</b>	<b>ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ</b>	<b>693,022,513.42</b>	<b>739,401,214.25</b>
39100	Газар	10,620,000.00	10,620,000.00
<b>39200</b>	<b>Биет хөрөнгө</b>	<b>682,402,513.42</b>	<b>728,781,214.25</b>
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	637,347,667.48	637,347,667.48
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,455,645.82	-46,154,591.14
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	36,170,000.00	85,570,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-12,649,999.98	-19,364,444.41
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	131,608,187.01	165,584,636.57
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-92,241,321.19	-105,920,640.13

39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	24,483,045.00	24,483,045.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,991,419.08	-12,896,459.12
39209	Зам, гүүрийн байгууламж		
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж		
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс		
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө		
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж		
39217	Ном	132,000.00	132,000.00
<b>39300</b>	<b>Биет бус хөрөнгө</b>		
39301	Программ хангамж	440,000.00	440,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-440,000.00	-440,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө		
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл		
<b>3</b>	<b>НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II</b>	<b>712,955,006.62</b>	<b>823,610,986.12</b>
<b>4</b>	<b>НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	<b>13,117,929.00</b>	<b>30,954,016.00</b>
<b>41</b>	<b>БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	<b>13,117,929.00</b>	<b>30,954,016.00</b>
<b>413</b>	<b>Өглөг</b>	<b>13,117,929.00</b>	<b>30,954,016.00</b>
4131	Ажиллагчидтай холбогдсон өглөг	1,097,899.00	
4136	Бусад өглөг	12,020,030.00	30,954,016.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	12,020,030.00	3,586,516.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг		27,367,500.00
<b>5</b>	<b>ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН</b>	<b>699,837,077.62</b>	<b>792,656,970.12</b>
<b>51</b>	<b>Засгийн газрын хувь оролцоо</b>	<b>699,837,077.62</b>	<b>792,656,970.12</b>
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	186,728,771.31	186,728,771.31
<b>51200</b>	<b>Хуримтлагдсан үр дүн</b>	<b>323,789,161.31</b>	<b>416,609,053.81</b>
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	323,789,161.31	323,789,161.31
51220	Тайлант үеийн үр дүн		92,819,892.50
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс		
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	189,319,145.00	189,319,145.00
<b>6</b>	<b>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V</b>	<b>712,955,006.62</b>	<b>823,610,986.12</b>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
<b>I</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>440,611,446.00</b>	<b>711,806,985.23</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	<b>22,182,996.00</b>	<b>100,025,205.23</b>
<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	<b>22,182,996.00</b>	<b>100,025,205.23</b>
<b>120004</b>	<b>Төсөв байгууллагын өөрийн орлого</b>	<b>22,182,996.00</b>	<b>100,025,205.23</b>
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	22,182,996.00	100,025,205.23
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө		
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого – Бараа материал		
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>76,905,350.00</b>	<b>211,529,280.00</b>
<b>1310</b>	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>		
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	341,523,100.00	400,252,500.00
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	<b>18,847,900.00</b>	<b>105,873,300.00</b>
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж		2,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	18,847,900.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		103,873,300.00
	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	30,075,300.00	37,507,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	30,075,300.00	37,507,000.00
	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс	27,982,150.00	68,148,980.00
	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас	27,982,150.00	68,148,980.00
<b>II</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</b>	<b>469,167,463.43</b>	<b>618,987,092.73</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>469,167,463.43</b>	<b>618,987,092.73</b>

<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>468,819,797.43</b>	<b>557,343,555.73</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>290,423,181.00</b>	<b>323,703,567.00</b>
210101	Үндсэн цалин	261,808,220.00	290,431,630.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,808,000.00	4,529,000.00
210104	Урамшуулал	17,676,025.00	23,702,937.00
210105	Гэрээтийн цалин	5,130,936.00	5,040,000.00
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>36,218,163.00</b>	<b>41,061,677.00</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,191,256.00	30,301,026.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,971,071.00	2,128,982.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,207,538.00	2,362,122.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	662,423.00	695,045.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,185,875.00	5,574,502.00
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>29,910,483.00</b>	<b>32,715,539.00</b>
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,927,927.00	1,716,268.00
210302	Түлш, халаалт	27,937,436.00	30,954,151.00
210303	Цэвэр, бохир ус	45,120.00	45,120.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>33,055,274.00</b>	<b>31,916,670.00</b>
210401	Бичиг хэрэг	2,376,570.00	3,824,950.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,562,630.00	23,970,920.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	626,400.00	1,547,800.00
210405	Хог хаягдал устгах ,цэвэрлэх	692,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,232,300.00	2,573,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	9,565,374.00	
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	<b>42,173,635.00</b>	<b>85,440,304.00</b>
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	34,049,185.00	76,893,803.00
210502	Хоол, хүнс	8,124,450.00	8,546,501.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>2,240,500.00</b>	<b>3,579,750.00</b>
<b>210601</b>	<b>Багаж хэрэгсэл</b>		<b>309,000.00</b>
210604	Урсгал засвар	2,240,500.00	3,270,750.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>238,000.00</b>	<b>396,000.00</b>
210702	Дотоод албан томилолт	238,000.00	396,000.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>921,050.00</b>	<b>1,492,300.00</b>
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	148,200.00	
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	120,000.00	963,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	91,950.00	110,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	30,000.00	37,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	55,000.00	44,000.00
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	444,700.00	231,000.00
210807	Газрын төлбөр	31,200.00	106,200.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>33,639,511.43</b>	<b>37,037,748.73</b>

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,237,000.00	40,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	32,402,511.43	36,997,748.73
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>347,666.00</b>	<b>61,643,537.00</b>
<b>2131</b>	<b>Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг</b>		
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>		<b>58,700,000.00</b>
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		58,700,000.00
261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	347,666.00	2,943,537.00
<b>III</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)</b>	<b>-28,556,017.43</b>	<b>92,819,892.50</b>
	<b>Үйл ажиллагааны бус зардлын дүн</b>	<b>17,417.32</b>	
<b>VI</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)</b>	<b>-28,573,434.75</b>	<b>92,819,892.50</b>

### 2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
<b>I</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>418,518,450.00</b>	<b>568,806,580.00</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>		
<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>		
<b>120004</b>	<b>Төсөв байгууллагын өөрийн орлого</b>		
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>418,518,450.00</b>	<b>568,806,580.00</b>
<b>131007</b>	<b>Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилт</b>	<b>341,523,100.00</b>	<b>400,252,500.00</b>
<b>1310</b>	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>		
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	<b>18,937,900.00</b>	<b>105,873,300.00</b>
<b>131101</b>	<b>Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж</b>		<b>2,000,000.00</b>
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	18,937,900.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		103,873,300.00

	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	30,075,300.00	37,507,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	30,075,300.00	37,507,000.00
	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	27,982,150.00	25,173,780.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	27,982,150.00	25,173,780.00
<b>II</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>418,518,450.00</b>	<b>566,164,776.00</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>418,518,450.00</b>	<b>566,164,776.00</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>418,170,784.00</b>	<b>532,821,239.00</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>282,895,865.00</b>	<b>323,482,547.00</b>
210101	Үндсэн цалин	253,376,467.00	290,210,610.00
210102	Нэмэгдэл		
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,808,000.00	4,529,000.00
210104	Урамшуулал	18,679,707.00	23,702,937.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,031,691.00	5,040,000.00
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>43,818,233.00</b>	<b>42,133,116.00</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,529,033.00	30,227,103.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,822,300.00	3,128,842.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,084,940.00	2,497,336.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	737,360.00	568,413.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,644,600.00	5,711,422.00
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>29,034,966.00</b>	<b>33,063,463.00</b>
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,622,304.00	2,292,192.00
210302	Түлш, халаалт	27,367,542.00	30,726,151.00
210303	Цэвэр, бохир ус	45,120.00	45,120.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>23,708,170.00</b>	<b>50,327,090.00</b>
210401	Бичиг хэрэг	1,250,000.00	2,645,070.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,404,870.00	24,333,820.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	926,400.00	1,547,800.00
210405	Хог хаягдал	847,910.00	231,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,278,990.00	21,569,400.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	<b>30,460,500.00</b>	<b>70,208,523.00</b>
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	22,460,500.00	58,582,038.00
210502	Хоол, хүнс	6,600,000.00	9,129,485.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,400,000.00	2,497,000.00
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>5,206,000.00</b>	<b>8,300,000.00</b>
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,795,000.00	4,500,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	375,000.00	500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,036,000.00	3,300,000.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>238,000.00</b>	<b>396,000.00</b>
210702	Дотоод албан томилолт	238,000.00	396,000.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>921,050.00</b>	<b>1,417,300.00</b>
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	148,200.00	

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	120,000.00	738,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	91,950.00	110,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	30,000.00	37,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	55,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл ,технологийн үйлчилгээ	444,700.00	456,000.00
210807	Газрын төлбөр	31,200.00	31,200.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>1,888,000.00</b>	<b>3,493,200.00</b>
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,888,000.00	3,493,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>347,666.00</b>	<b>33,343,537.00</b>
<b>2131</b>	<b>Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг</b>		
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>		<b>30,400,000.00</b>
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		30,400,000.00
	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт,шилжүүлэг	347,666.00	2,943,537.00
261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	347,666.00	2,943,537.00
<b>III</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)</b>		<b>2,641,804.00</b>
<b>V</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)</b>		
<b>22</b>	<b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>		
<b>2200</b>	<b>Дотоод эх үүсвэрээр</b>		
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		
<b>VI</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)</b>		
<b>VII</b>	<b>САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН</b>		
<b>VIII</b>	<b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)</b>		<b>2,641,804.00</b>
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		2,641,804.00

2.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	186,728,771.31	189,319,145.00	352,362,596.06	728410512.37
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	186,728,771.31	189,319,145.00	352,362,596.06	728410512.37
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт				
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт				
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт				
8	Зарласан ногдол ашиг				
9	Тайлант үеийн үр дүн			-28573434.75	-28573434.75
10	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	186,728,771.31	189,319,145.00	323,789,161.31	699,837,077.62
11	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	186,728,771.31	189,319,145.00	323,789,161.31	699,837,077.62
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	186,728,771.31	189,319,145.00	323,789,161.31	699,837,077.62
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт				
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт				
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт				
18	Зарласан ногдол ашиг				
19	Тайлант үеийн үр дүн			92,819,892.50	92,819,892.50
20	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	186,728,771.31	189,319,145.00	416,609,053.81	792,656,970.12

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
<b>II</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>468,860,800.00</b>	<b>458,567,939.00</b>	10,292,861.00	97.8
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>468,860,800.00</b>	<b>458,567,939.00</b>	10,292,861.00	97.8
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>468,860,800.00</b>	<b>458,567,939.00</b>	10,292,861.00	97.8
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>311,169,700.00</b>	<b>306,771,248.00</b>	4,398,452.00	98.6
210101	Үндсэн цалин	272,261,200.00	273,499,311.00	-1,238,111.00	100.5
210102	Нэмэгдэл	5,808,000.00	4,529,000.00	1,279,000.00	78.0
210104	Урамшуулал	28,060,500.00	23,702,937.00	4,357,563.00	84.5
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,040,000.00	5,040,000.00	0.00	100.0
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>42,007,900.00</b>	<b>40,164,088.00</b>	1,843,812.00	95.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,561,100.00	28,258,075.00	1,303,025.00	95.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,111,700.00	3,128,842.00	-17,142.00	100.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,489,300.00	2,497,336.00	-8,036.00	100.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	622,400.00	568,413.00	53,987.00	91.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,223,400.00	5,711,422.00	511,978.00	91.8
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>36,007,000.00</b>	<b>33,063,463.00</b>	2,943,537.00	91.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,300,000.00	2,292,192.00	7,808.00	99.7
210302	Түлш, халаалт	33,387,000.00	30,726,151.00	2,660,849.00	92.0
210303	Цэвэр, бохир ус	320,000.00	45,120.00	274,880.00	14.1
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>29,896,000.00</b>	<b>29,885,640.00</b>	10,360.00	100.0
210401	Бичиг хэрэг	1,650,000.00	1,635,470.00	14,530.00	99.1
210402	Тээвэр, шатахуун	21,286,000.00	23,161,970.00	-1,875,970.00	108.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,860,000.00	1,547,800.00	312,200.00	83.2
210404	Ном хэвлэл	100,000.00	0	100,000.00	0.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,800,000.00	231,000.00	1,569,000.00	12.8
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,200,000.00	3,309,400.00	-109,400.00	103.4
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	<b>36,880,000.00</b>	<b>36,877,000.00</b>	3,000.00	100.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	26,180,000.00	26,180,000.00	0.00	100.0
210502	Хоол, хүнс	8,200,000.00	8,200,000.00	0.00	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,500,000.00	2,497,000.00	3,000.00	99.9
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>6,500,000.00</b>	<b>6,500,000.00</b>	0.00	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,500,000.00	4,500,000.00	0.00	100.0

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	500,000.00	500,000.00	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	1,500,000.00	0.00	100.0
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>1,150,000.00</b>	<b>396,000.00</b>	754,000.00	34.4
210702	Дотоод албан томилолт	1,150,000.00	396,000.00	754,000.00	34.4
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>1,754,900.00</b>	<b>1,417,300.00</b>	337,600.00	80.8
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	300,000.00	0	300,000.00	0.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	738,000.00	738,000.00	0.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	110,600.00	110,600.00	0.00	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	55,100.00	37,500.00	17,600.00	68.1
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	55,000.00	44,000.00	11,000.00	80.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	465,000.00	456,000.00	9,000.00	98.1
210807	Газрын төлбөр	31,200.00	31,200.00	0.00	100.0
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>3,495,300.00</b>	<b>3,493,200.00</b>	2,100.00	99.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,495,300.00	3,493,200.00	2,100.00	99.9
<b>III</b>	<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>	<b>468,860,800.00</b>	<b>462,933,280.00</b>	5,927,520.00	98.7
<b>31</b>	<b>УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>	<b>400,252,500.00</b>	<b>400,252,500.00</b>	0.00	100.0
310002	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	400,252,500.00	400,252,500.00	0.00	100.0
<b>32</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	<b>37,507,000.00</b>	<b>37,507,000.00</b>	0.00	100.0
320001	Орон нутгийн төсвөөс	37,507,000.00	37,507,000.00	0.00	100.0
<b>33</b>	<b>Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих</b>	<b>31,101,300.00</b>	<b>25,173,780.00</b>	5,927,520.00	80.9
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	31,101,300.00	25,173,780.00	5,927,520.00	80.9
<b>5</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл</b>		<b>1,421,804.00</b>	-1,421,804.00	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>		<b>104,653,300.00</b>		
21	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>		<b>104,653,300.00</b>		
210	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>		<b>74,253,300.00</b>		
2104	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>		<b>20,441,450.00</b>		
210401	Бичиг хэрэг		1,009,600.00		
210402	Тээвэр, шатахуун		1,171,850.00		
210406	Бага үнэтэй түргэн элэгдэх ахуйн эд зүйлс		18,260,000.00		
2105	Нормтивт зардал		33,331,523.00		
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		32,402,523.00		
210502	Хоол хүнс		929,485.00		
2106	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>		<b>1,800,000.00</b>		
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл				
210604	Урсгал засвар		1,800,000.00		
213	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>		<b>30,400,000.00</b>		
2132	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>		<b>30,400,000.00</b>		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		30,400,000.00		
III	<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>		<b>105,873,300.00</b>		
31	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>		<b>105,873,300.00</b>		
131101	<b>Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус иргэдээс авсан хандив, тусламж</b>		<b>2,000,000.00</b>		
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө				
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө				
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		103,873,300.00		
	Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээ		1,220,000.00		
10	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		1,220,000.00		

### **3. Аудитын тайлан**

#### **3.1 Ерөнхий зүйл**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Ховд сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Т.Намжил гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Ховд сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг 2022 оны 1 дүгээр сарын 21-ний өдөр Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлсэн бөгөөд 2021 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 112 дугаар албан бичиг ирүүлсэн.

#### **3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт**

Ховд сумын Эрүүл мэндийн төв нь эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарыг тасралтгүй сайжруулж үйлчлүүлэгчийн сэтгэл ханамжийг дээшлүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааг явуулдаг байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагатай гэж үзэж шалгахад дотоод аудитын чиг үүрэг бүхий байгууллагуудаас тайлант онд хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

#### **3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал**

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Ховд сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

### 3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд Увс аймгийн Ховд сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан гараагүй байсан тул материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 469,167.5 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 4,691.7 мянган төгрөгөөр тооцсон, гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 618,987.1 мянган төгрөгийн 1 хувиар буюу 6,189.8 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 4.951.9 мянган төгрөгөөр тогтоолоо.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Төлөвлөлтийн үе шатанд Ховд сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан гараагүй байсан тул материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар дахин шинэчлэн тогтоосон.

### 3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Увс аймгийн Ховд сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгө 136,162.2 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Өмнөх оноос өөрчлөлт орсон авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага	0	38,564.0	38,564.0
Урьдчилгаа			
Бараа материал	258,680.1	292,073.7	33,393.6
Үндсэн хөрөнгө	4,863,139.5	4,655,019.7	-208,119.8
<b>Нийт хөрөнгө</b>	<b>5,121,819.6</b>	<b>4,985,657.4</b>	<b>-136,162.2</b>
Өр төлбөр	311.1	0	-311.1
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	5,121,508.5	4,985,657.4	-135,851.1
<b>Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн</b>	<b>5,121,819.6</b>	<b>4,985,657.4</b>	<b>-136,162.2</b>

Авлага дансны үлдэгдэл 38,564.0 мянган төгрөг болж 38,564.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь Цалин, НДШ-ийн хэмнэлтийг татвар, нийгмийн даатгалд шилжүүлснээс шалтгаалжээ.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 292,073.7 мянган төгрөг болж 33,393.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь Боловсролын яамнаас хөрөнгө оруулалтаар ирсэн хими, физикийн урвалж бодис, жижиг багаж хэрэгсэл, бага ангийн сургалтын хэрэглэгдэхүүн зэргийг тусгай зориулалтын материал, аж ахуйн материал, бусад хангамжийн материалын дансанд бүртгэгдсэнээс шалтгаалжээ. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд худалдаж авсан ашиглалтгүй бараа материал байхгүй болно.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 4,655,019.7 мянган төгрөг болж 208,119.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь үндсэн хөрөнгийн элэгдэл болон акталсан үндсэн хөрөнгөөс шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь урсгал төсвийн худалдан авалтаар 68,221.5 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 11,891.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Тайлант онд 22,874.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө акталсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 311.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь НДШ-ийн өглөгийг барагдуулсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 4,985,657.4 мянган төгрөг болж 135,851.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлаас шалтгаалжээ.

2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 182,804.9 мянган төгрөгөөр буюу 4.9 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан үндсэн үйл ажиллагааны орлого, үнэ төлбөргүй хүлээж авсан хөрөнгө, материал болон нэмэлт санхүүжилтийн дансны орлого байна. Энэ нь салбар яамнаас хөрөнгө оруулалт хийгдсэн, төсөл хөтөлбөр хэрэгжсэнтэй холбоотой байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 185,276.7 мянган төгрөгөөр буюу 4.8 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өсөхөд цалин, НДШ, түлш халаалт, цэвэр бохир ус, эд хогшил, урсгал засвар, бусдаар гүйцэтгүүлсэн хоол, хичээл практик, урсгал шилжүүлэг зэрэг зардал голчлон нөлөөлжээ. Энэ нь 2019, 2020 онд хичээл сургалтын үйл ажиллагаа ковид-19 цар тахалтай холбоотой байна.

### **3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв**

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

#### **3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт**

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 4,135,485.2 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 4,135,485.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 307,540.6 мянган төгрөгөөр бууруулж 3,827,944.6 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь 121,936.2 мянган төгрөгийн хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмж, тэтгэвэр гарахад нэг удаа олгох тэтгэмжийн зардлыг аймгийн Боловсрол соёлын газарт авч үлдсэн болон цалин, НДШ, бусад зардалд 185,604.4 мянган төгрөг төсөвлөснөөс дутуу батлагдаж иржээ.

### **3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл**

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 3,827.944.6 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 3,286,812.5 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 516,223.7 мянган төгрөгийн орон нутгийн төсвөөс, 24,908.4 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 3,286,812.5 мянга, орон нутгийн төсвөөс 515,363.8 мянган төгрөг авч, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 24,908.4 мянган төгрөг оруулж, нийт 3,827,084.7 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 3,781,281.1 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна. Үндсэн үйл ажиллагааны данснаас 45,803.6 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3,781,281.1 мянган төгрөг буюу 98.7 хувьтай байна. Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

### **3.6.3 Нэмэлт төсөв**

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “Нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 10,597.5 мянга, ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс 5,000.0 мянга, Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж 1,370.9 мянга, Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 21,359.4 мянга, нийт 38,327.8 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс бичиг хэрэг зардалд 1,729.4 мянга, тээвэр шатахуун зардалд 150.7 мянга, хог хаягдал, хортон мэрэгчдийн устгал зардалд 630.0 мянга, бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлс зардалд 6,156.3 мянга, багаж техник хэрэгсэл зардалд 21,894.3 мянга, тавилга, эд хогшлын зардалд 761.0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардалд 1,650.0 мянга, мэдээлэл технологийн зардалд 1,105.0 мянга, хичээл үйлдвэрлэл дадлага хийх зардалд 2,208.4 мянга, нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал 2,042.5 мянга, нийт 38,327.8 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна. Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 0.042 мянган төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

### **3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг**

АОУС 706.7-д тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

### **3.8 Аудитын гол асуудал**

АОУС 701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

### **3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал**

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

### 3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор [www.shilendans.gov.mn](http://www.shilendans.gov.mn) цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/108 дугаар чиглэлийн дагуу Санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх онд зөвлөмж, албан шаардлага өгсөн болон эрсдэл бүхий байгууллагыг түүвэрт хамруулан шалгасан. Ховд сумын Эрүүл мэндийн төвийн хувьд Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил илрээгүй байсан тул Шилэн дансны үйл ажиллагаа, мэдээлэлд хийх нийцлийн аудитаар шалгахаар шийдвэрлэв.

Тайлант хугацаанд [www.shilendans.gov.mn](http://www.shilendans.gov.mn) цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс 114 мэдээллийг хугацаандаа 36 мэдээллийг хугацаа хоцроож оруулсан байна. Мэдээлэх хугацаа болоогүй 1 мэдээлэл байна.

### 3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд зөрчилтэй асуудал байхгүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

### 3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны аудитаар зөвлөмж өгөөгүй байна.

### 3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих төлбөрт үйлчилгээний орлогын авлага 42,975.2 мянган төгрөг байна. Тухайн авлагын дагуу 2022 оны 1 дүгээр сард санхүүжилтийг олгосон байна. Дараагийн аудитаар тухайн авлагын зарцуулалтыг нарийвчлан шалгах нь зүйтэй гэж үзлээ.

## 4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 28,047.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 27570.3 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 477.3 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоолоо.

#### 4.1 Залруулсан алдаа

1. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.3 дахь заалтад “Бүх өр төлбөр” гэж заасныг зөрчин 27,570.3 мянган төгрөгийн өглөгийг данс бүртгэлд тусгаагүй байсныг залруулга хийлгэсэн.

#### 4.2 Төлбөрийн акт

1. Засгийн газрын 2019 оны 25 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан тушаалын зэрэглэл”-ийн 5-д Эх баригч их эмч ТҮЭМ-5 шатлалаар цалинжуулахаар тогтоосныг зөрчиж эх баригч эмч Я.Цэгмэдийг ТҮЭМ-5-ийн 1 шатлалаар 731369 төгрөгөөр тогтоохоор байсныг ТҮЭМ-4-ийн 1 дүгээр шатлалаар 703623 төгрөгөөр тогтоож нийт 477.3 мянган төгрөгийг дутуу олгосон байсанд төлбөрийн акт тогтоосон.

**5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл**

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Ховд сумын Эрүүл мэндийн төвийн	2	28,047.6	1	27,570.3	1	477.3				

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР  /М.БАТСУУРЫ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

/М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР

/Т.НАМЖИЛ/

2022 оны 02 сарын 24-ний өдөр